

ZAKON

O UPRAVLJANJU OTPADOM

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju:

- sve kategorije otpada, osim otpada navedenog u stavku 3. ovoga članka;
- sve vrste djelatnosti u upravljanju otpadom, operacije i postrojenja.

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i na:

- otpad nastao iskorištavanjem resursa, ekstrakcijom, tretmanom i iskorištavanjem mineralnih tvoriva i radom kamenoloma;
- tekući otpad;
- životinjski otpad i drugi neopasni materijali prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe,
- odloženi eksploziv, osim ako to nije regulirano posebnim propisom.

Odredbe ovoga zakona ne primjenjuju se na radioaktivni otpad, plinove ispuštene u atmosferu, i otpadne vode.

Članak 2.

Cilj zakona

Cilj ovoga zakona je poticanje i osiguranje najvažnijih uvjeta radi sprječavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovnu upotrebu i reciklaže, izdvajanje tvorivnog materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada.

Članak 3.

Prioriteti upravljanja otpadom

Radi postizanja cilja i pravodobnog sprječavanja zagađivanja i smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom obavljat će se na način koji osigurava:

- minimalno nastajanje otpada, a posebice svođenje opasnih značajki takvog otpada na minimum;
- smanjenje nastalog otpada po količini, posebice uzimajući u obzir optičaj otpada;
- tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat tvorivog materijala iz njega,
- spaljivanja ili odlaganja na odlagališta na okolišno prihvatljiv način onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu sastavnca, ponovnoj uporabi ili proizvodnji energije.

Pri utvrđivanju prvenstva iz stava 1. ovoga članka uzet će se u obzir:

- ekološke beneficije;
- tehnička provedivost za korištenje nabolje raspoložive tehnologije,
- ekonomska provedivost.

Upravljanje otpadom obavljat će se na način poduzimanja svih neophodnih mjera koje osiguravaju tretman i odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili uzročenja značajnog rizika po prirodu, a osobito:

- bez rizika po vode, zrak, tlo, životinje i biljke,
- bez stvaranja smetnji putem buke ili mirisa,
- bez štetnog utjecaja po prirodu ili mjesta koja su od posebnog interesa.

II - DEFINICIJE

Članak 4.

U smislu ovoga zakona sljedeći izrazi znače:

"otpad" - znači sve tvari ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži njihovo odlaganje sukladno jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

"komunalan otpad" - je otpad iz kućanstva, kao i drugi otpad koji po svojoj prirodi ili sastavu je sličan otpadu iz kućanstva;

"opasan otpad" - je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više značajki koje uzroče opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svojem porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasan i reguliran provedbenim propisom;

"neopasan otpad" - je otpad koji nije definiran kao "opasan Otpad";

"inertan otpad" - je otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertan otpad se neće rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno utjecati na druge supstance sa kojima dolazi u kontakt na način da uzroči zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna kako ne bi došlo do ugrožavanja kvalitete površinskih i podzemnih voda;

"vlasnik" - je proizvođač otpada i fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad;

"proizvođač" - je bilo koja osoba čijom djelatnošću se proizvodi otpad (izvorni proizvođač), i/ili bilo koja osoba koja obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih karakteristika ili sastava otpada;

- "odlagač" – je bilo koje osoba kojoj se isporučuje otpad ili koje obavlja odlaganje takvog otpada;

- "operator" je fizička ili pravna osoba odgovorna za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom;

- "upravljanje otpadom" - znači sustav djelatnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih značajki, tretman otpada, planiranje i nadzor djelatnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavu, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i izobrazbu u svezi s djelatnošću i radnjama upravljanja otpadom;

- "tretman" - znači fizičke, termalne, kemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje,

koji mijenjaju značajke otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava, olakšavaju upravljanje ili povećavaju povrat sastavnica otpada;

- "povrat sastavnica" - znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u gospodarski sustav primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

- "ponovno korištenje" - znači svaku djelatnost kojom se otpad upotrebljava za namjenu za koju je prvobitno korišten;

- "prikupljanje" - znači sustavno prikupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada s ciljem olakšanja budućeg tretmana;

- "transport" - znači promet otpada izvan postrojenja;

- "skladištenje" - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše tri godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

- "odlaganje" - znači bilo koju djelatnost utvrđenu u provedbenom propisu;

- "odlagalište" - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla, uključujući:

- unutarnja mjesta za odlaganje (primjerice, odlagališta na kojima proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka), i

- stalna mjesta (primjerice, više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnje odlaganje otpada, ali isključujući:

- objekte u kojima nije dopušteno skladištenje otpada, a otpad je spreman za daljnji transport s ciljem ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugome mjestu i

- prethodno skladištenje otpada za ponovnu uporabu ili tretman za razdoblje po pravilu kraće od tri godine ili

- prethodno skladištenje otpada za odlaganje za razdoblje kraće od jedne godine.

- "biorazgradivi otpad" - je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, poput hrane, vrtnog otpada, papira i kartona;

- "tekući otpad" - je svaki otpad u tekućoj formi, uključujući otpadne vode, ali isključujući mulj.

III TEMELJNA NAČELA

Članak 5.

Načela upravljanja otpadom su:

prevencija - izbjegavanje nastajanja otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastaloga otpada kako bi se smanjio rizik po zdravlje ljudi i okoliš i izbjegla okolišna degradacija; mjere opreznosti - sprečavanje opasnosti ili štete po okoliš koji uzroči otpad, preduzimanje mjera, čak iako nije na raspolaganju potpuna znanstvena podloga;

odgovornost proizvođača otpada - proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg okolinskog rješenja prema značajkama proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući životni ciklus proizvoda i korištenje najadekvatnije raspoložive tehnologije;

princip zagađivač plaća - proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon uporabe i monitoring. On je i financijski odgovoran za preventivne i sanacijske mjere usljed šteta po okoliš koje je uzročio ili će ih najvjerojatnije uzročiti;

blizina - tretman ili odlaganje otpada treba se obavljati u najbližem odgovarajućem postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolišnu i ekonomsku profitabilnost,

regionalnost - razvitak tretmana otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje treba se obavljati na način pokaže potrebe regije i omogućavanja samoodrživosti izgrađenih objekata.

IV PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Članak 6.

U planiranju upravljanja otpadom nadležni organi dužni su izraditi planove upravljanja otpadom koji će obuhvatiti:

- vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti;
- ciljeve upravljanja otpadom;
- opće tehničke zahteve za upravljanja otpadom i uređaje unutar područja na kojima se nalaze;
- raspoloživ i prikladan tretman i mjesta odlaganja i uređaje unutar određenoga teritorija;
- specijalne ugovore za tretman ili odlaganje otpada većeg broja općina;
- specijalne ugovore za pojedine vrste otpada, poput opasnog otpada, tekućeg otpada, ambalažnog otpada, itd..
- strategijske ciljeve s razrađenim prioritetima u upravljanju otpadom i pojedinim djelatnostima koje se trebaju poduzeti;
- listu mjera koje se trebaju poduzeti,
- procjenu troškova za provedbu zadaća upravljanja otpadom.

Članak 7.

Međuentitetsko tijelo za okoliš, pored ovlaštenja utvrđenih u Zakonu o zaštiti okoliša, ovlašteno je i za koordiniranje na entitetskoj razini pri izradi Strategije upravljanja otpadom.

Koordiniranje iz stavka 1. ovoga članka se obavlja:

- davanjem smjernica o metodologiji razvitka i sadržaju Strategije upravljanja otpadom u entitetu;
- davanjem komentara i mišljenja na nacрте strategija upravljanja otpadom;
- održavanjem zajedničkih sastanaka radi usklađivanja nacрте strategija,
- utvrđivanjem opće politike upravljanja otpadom na državnoj razini koja obuhvaća pitanja navedena u st. od 1 do 4., članak 6. i opasni otpad.

Članak 8.

Strategija upravljanja otpadom u Federaciji BiH.

Strategiju upravljanja otpadom za razdoblje od šest godina donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu:Parlament Federacije) na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH).

Stručne i druge poslove u izradi Strategije upravljanja otpadom obavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

Izrada propisa iz stavka 1.ovoga članka vrši se u suradnji sa

- Međuentitetskim tijelom za okoliš;
- predstavnicima Vlade Republike Srpske

- predstavnicima ekonomskih udruga;
- predstavnicima udruge za zaštitu okoliša;
- predstavnicima kantonalnih vlada .

Propis iz stavka 4.ovoga članka mora biti usklađen sa Strategijom ekonomskog razvitka BiH i kantonalnim planovima ekonomskog razvitka..

Vlada FBiH za razdoblje od dvije godine podnositi će izvješće Parlamentu Federacije o provedbi Strategije.

Članak 9.

Kantonalni planovi za upravljanje otpadom

Svaki kanton donijeti će Plan upravljanja otpadom na svjem području.

Plan iz stavka 1.ovoga članka mora biti usuglašen sa Strategijom upravljanja otpadom Federacije BiH.

Plan iz stavka 1.ovoga članka donosi zakonodavno tijelo kantona.

Kantonalnim propisom urediti će se uvjeti za planiranje upravljanja otpadom u općinama.

Izrada Plana iz stavka 1.ovoga članka obavlja se u suradnji s općinskim organima, ekonomskim udrugama i udrugama za zaštitu okoliša.

Članak 10.

Kantonalnim propisom utvrditi će se zadaci općina u izradi općinskih planova upravljanja otpadom koji trebaju sadržavati najmanje:

- programe o skupljanju opasnog otpada iz kućanstava;
- programe za korištenje sastavnica iz komunalnog otpada;
- programe za smanjenje procenta biorazgradljivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu;
- programe za podizanje javne svijesti u upravljanju otpadom;
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom;
- suradnja među općinama radi postizanja zadanih ciljeva.

Izrada planova iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u suradnji s nadležnim kantonalnim i općinskim organima, poslovnim zainteresiranim skupinama i udrugama za okoliš.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se kantonalnom ministarstvu nadležnom za pitanja okoliša (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo)

Članak 11.

Poslove upravljanja otpadom iz nadležnosti Federacije BiH vrši Federalno ministarstvo u suradnji sa Federalnim ministarstvom zdravlja i drugim nadležnim ministarstvima.

Poslove prekograničnog prometa otpada i poslove upravljanja otpadom i postrojenjima za tretman otpada, koji obuhvaćaju područje dva ili više kantona, obavlja Federalno ministarstvo.

Izuzev poslova iz stavka 2. ovoga članka, poslove upravljanja svim vrstama otpada, određivanje lokacija i zemljišta u poslovima upravljanja otpadom i postrojenjima obavlja kantonalno ministarstvo.

Članak 12.

Za obavljanje djelatnosti tretmana otpada i njegovog odlaganja potrebno je pribaviti dopuštenje osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Dozvola iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje dobivanje urbanističke suglasnosti, odobrenja za građenje i dopuštenja utvrđenih posebnim propisima.

Dozvola iz stavka 1. ovoga članka nije potrebna u slučajevima:

- prikupljanja i kretanja otpada unutar lokacije proizvođača otpada;
- kretanja otpada između različitih postrojenja ili lokacija istoga proizvođača izuzev opasnog otpada;
- prevoza otpada koji producira proizvođač svojim vlastitim prijevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za tretman, u slučaju malih količina ne većih od 100kg po kretanju, izuzev opasnog otpada,
- vraćanja ambalaže ili korištenih proizvoda od proizvođača proizvoda.

Za prikupljanje, kretanje i prijevoz otpada građana koji je ograničen samo na vlastiti otpad proizveden u kućanstvima nije potrebno dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisom.

Članak 13.

Zahtijev za dobijanje dopuštenja mora sadržavati sljedeće:

- podatke o podnosiocu zahtjeva i operatoru kada se radi o različitim osobama;
- opis vrste i ukupne količine otpada, ulaz i izlaz;
- opis očekivanih utjecaja na okoliš;
- predloženi ili stvarni kapacitet postrojenja ili lokacije;
- opis postrojenja ili lokacije, uključujući karakteristike okoliša;
- predloženi/postojeći tretman;
- predložene/postojeće metode za sprječavanje i smanjenje zagađivanja;
- predložene/postojeće djelatnosti, praćenje i plan nadzora;
- predložen plan za djelatnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja,
- financijska i druga jamstva od podnosioca zahtjeva.

Dopuštenje iz članka 12. stavka 1. ovoga zakona neće se izdati ako:

- projekat nije sukladan pravnim, okolišnim i zdravstvenim zahtjevima;

- nema tehničkih eksperata za upravljanje postrojenjima ili lokacijom;
- nije osoguran tehnički i profesionalni razvitak i izobrazba osoblja;
- nisu poduzete neophodne mjere sprječavanja nesreća i ograničenje njihovih posljedica;
- nije osigurano odgovarajuće finansijsko ili drugo jamstvo,
- projekat nije sukladan odgovarajućem planu (planovima) upravljanja otpadom.

Dozvola iz članka 12. stavka 1. ovoga zakona sadrži :

- vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti;
- opće tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sustave praćenja;
- metode tretmana;
- mjere smotrenosti koje se trebaju poduzeti,
- podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada, te vrste i količine takvog otpada.
- razdoblje za koje se dopuštenje izdaje.

Provedbenim propisom uredit će se izdavanje dopuštenja za djelatnosti malog gospodarstva u upravljanju otpadom.

Dopuštenje se izdaje za razdoblje od pet godina i može se produžiti za isto razdoblje ukoliko se ne izmijene uvjeti pod kojima je dopuštenje izdano.

Članak 14.

Financijska jamstva

Financijska i druga jamstva za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupka nakon zatvaranja uplaćuju se u kantonalni fond na čijem teritoriju se nalazi odlagalište.

Financijsko jamstvo mora biti srazmjerno količini otpada, očekivanim troškovima i pojavi rizika.

Financijsko jamstvo ili dio jamstva za rad odlagališta važi sve dok je potrebna, a najmanje 30 godina nakon zatvaranja odlagališta.

V ODGOVORNOST U UPRAVLJANJU OTPADOM I DJELATNOSTIMA

Članak 15.

Opći propisi upravljanja otpadom

Sve se djelatnosti trebaju poduzimati tako da imaju veoma mali utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje, smanjuju opterećenje i korištenje okolišnih resursa, ne ugrožavaju ljudsko zdravlje

ili zagađuju okoliš, smanjuju količine i štetne utjecaje otpada, promiču ponovno korištenje i reciklažu otpada i sigurno odlaganje otpada.

U cilju sprječavanja proizvodnje otpada i smanjenja količina i štetnih utjecaja otpada stimulirat će se:

- racionalno korištenje materijala i energije;
  - čuvanje materijala i ostataka unutar procesa proizvodnje i potrošnje u što većoj mjeri;
  - proizvodnja proizvoda koji produciraju najmanju količinu otpada i stvaraju najmanje štetnih utjecaja,
  - zamjena materijala koji uzroče rizik kad postanu otpadom.
- Stimulirat će se ponovno korištenje otpada, reciklaža otpada, zamjena tvornog materijala s otpadom s ciljem korištenja materijala ili energije iz otpada, a ukoliko to nije moguće, stimulirat će se korištenje otpada kao energetskog izvora.

Proizvedeni se otpad koristi ukoliko je ekološki koristan, tehnički izvodiv i ekonomski opravdan.

Otpad se odlaže samo ako nije moguće korištenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u usporedbi s troškovima odlaganja.

Zabranjeno je napuštati, gomilati, odlagati ili tretirati otpad bez nadzora.

Zabranjeno je miješati različite vrste otpada, osim ako se tako omogućava povrat sirovina i/ili odlaganje.

Članak 16.

Odgovornost proizvođača

Proizvođač je dužan dizajnirati proizvod i ambalažu, koristiti tehnologije i razvijati proizvodnju na način koji najučinkovitije koristi materijale i energiju, stimulira ponovno korištenje i reciklažu proizvoda, a na kraju životnog ciklusa proizvoda će promovirati okolišno održiv tretman, korištenje i odlaganje.

Proizvođač je dužan koristiti takva tvoriva i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koje smanjuju uporabu energije i materijala i čijom se uporabom smanjuje proizvodnja otpada i uporaba ambalaže koja dulje traje i ne ugrožava okoliš kada postane otpadom.

Ostaci nastali tijekom tehnološkog procesa, a koji se uvode ponovo u tehnološki proces, kao i proizvodi koji se mogu koristiti ponovo za prvotnu svrhu bez daljeg tretmana, postaju otpad jedino kada izađu iz ovoga proizvodnog ciklusa.

Za ispunjenje obveze utvrđene u st. od 1.do 3. ovoga članka proizvođač je dužan:

- ispuniti minimum zahtjeva glede skupljanja i ponovnog korištenja raznih vrsta otpada koji su utvrđeni posebnim propisom;
- ispuniti minimum zahtjeva za odlaganje, posebice za odlagališta onih vrsta otpada koje su utvrđene posebnim propisima,

- ne koristi materijale i opasne supstance i/ili robu koje prijelaze granične vrijedosti ovih materijala ili supstanci kako je utvrđeno posebnim propisima.

Članak 17.

Proizvođač je dužan obavijestiti prodavača i potrošača o važnim značajkama proizvoda i ambalaže sa stajališta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju završetka životnog ciklusa proizvoda i otpada produkovanog iz njega.

Provedbenim propisom utvrdit će se uzorak, sadžaj i postupak obavješćavanja.

Kvaliteta otpada na završetku životnog ciklusa proizvoda i ambalaže,, dugoročna kvaliteta proizvoda i ponovno korištenje i pakiranje, materijalne značajke proizvoda, pakiranje i obnovljivost kvalitete bit će označeni na odgovarajući način sukladno sa posebnim propisima.

Članak 18.

Proizvođač će primiti nazad i/ili naknaditi korištene proizvode ili otpad od proizvoda vlasniku sukladno sa posebnim propisima radi ponovnog korištenja, reciklaže ili odlaganja na okolišno prihvatljiv način.

Proizvođač može primiti natrag ili naknaditi proizvode ili otpad od proizvoda od vlasnika ili sklopiti ugovor za pružanje usluga na dragovoljnoj osnovi s prodavačem.

Proizvođač će naknaditi ulog koji je prethodno platio za proizvod.

Provedbenim propisom utvrdit će se obveza korištenja sustava naknade uloga kada se radi o određenim proizvodima.

Članak 19.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša operator postrojenja za koje je potrebno okolišno dopuštenje izrađuje Plan upravljanja otpadom koji sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji proizvodi poduzeće (porijeklo, vrste otpada sukladno listi otpada, sastav, količina);
- mjere koje se trebaju poduzeti radi sprječavanja proizvodnje otpada, posebice kada se radi o opasnom otpadu;
- odvajanje otpada, posebice opasnog otpada od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na odlagalištu,
- metode tretmana i/ili odlaganja.

Kod novih postrojenja plan upravljanja otpadom je dodani privitak zahtjevu za dobijanje okolišnog dopuštenja sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Kod postojećeg postrojenja Plan se izrađuje i odašilja nadležnom organu u razdoblju od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Planovi upravljanja otpadom poduzeća se ažuriraju svake tri godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

Članak 20.

Operator postrojenja za kojega je potrebno okolišno dopuštenje kao proizvođaču, mora odrediti osobu odgovornu za poslove upravljanja otpadom. Nadležni organ iz članka 11. ovoga zakona bit će obaviješten o imenovanju odgovorne osobe.

Odgovorna osoba je dužna:

- izraditi i ažurirati Nacrt plana upravljanja otpadom;
- sprovesti Plan upravljanja otpadom;
- predložiti mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada,
- nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvješćivati operatora.

Odgovornost osobe iz stavka 1. ovoga članka ne oslobađa operatora financijske i pravne odgovornosti za poštovanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Članak 21.

Odgovornost prodavača

Prodavač proizvoda i usluga (u daljnjem tekstu: prodavač) dužan je vratiti i/ili nadoknaditi uloge, prikupljati na selektivan način i dostavljati proizvode i ambalažu koji su na završetku životnog ciklusa proizvođaču ili operatoru ovlaštenom za pružanje usluga upravljanja otpadom ako je to utvrđeno posebnim propisom.

Prodavač može proizvođaču vratiti ili naknaditi pakirane proizvode ili otpad nastao iz njih kada je on odgovoran za tretman, ponovno korištenje i reciklažu otpada sukladno posebnim propisima.

Članak 22.

Zajednički uvjeti za proizvođača i prodavača

Proizvođač i prodavač mogu prenijeti obveze iz članka 16. stavak 1. i članka 21. stavak 1. ovoga zakona na operatora sustava prikupljanja otpada putem sporazuma ili ugovora.

Uvjeti prijenosa obveza iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se provedbenim propisom.

Uvoznik ima istu odgovornost kao i proizvođač prema članu od 17. do 19. ovoga zakona.

Članak 23.

Sustav prikupljanja otpada

Sustav prikupljanja otpada može uspostaviti proizvođač i/ili prodavač ili operator za upravljanje otpadom.

Pored zahtjeva iz članka 13. stavka 1. ovoga zakona zahtjev za uspostavu sustava prikupljanja otpada sadrži:

- organizacijski ustroj sustava,
- zemljopisno područje sa kojega se prikuplja otpad;
- vrste otpada koje se trebaju prikupiti;
- raspored prikupljanja,
- metode tretmana.

Pored razloga iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona dopuštenje se neće izdati ako nije osiguran:

- dovoljan broj i raspored mjesta za prikupljanje;
- ispunjavanje ciljeva utvrđenih posebnim propisom,
- okolišno prihvatljivo upravljanje otpadom.

Dopuštenje mora sadržavati opis i glavne elemente sustava prikupljanje, vrstu i količinu otpada, zemljopisno područje koje ovaj sustav pokriva, financije, raspored prikupljanja, dokumentaciju o proticanju otpada.

Troškovi uspostavljenog sustava prikupljanja otpada podliježu nadzoru nadležnog organa za nadzor tržišta.

Članak 24.

Odgovornost proizvođača i vlasnika otpada

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su prikupljati, brinuti se o ponovnom korištenju i reciklaži ili odlaganju otpada koji je produciran uslijed njihovih djelatnosti ili otpada kojega posjeduju.

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su prije odlaganja i ponovnog korištenja otpada uskladištiti otpad na okolišno prihvatljiv način.

Obvezu ponovnog korištenja i reciklaže ili odlaganje preuzima proizvođač ili sam vlasnik ukoliko:

- koristi odgovarajuću opremu za ponovno korištenje i reciklažu ili odlaganje, proceduru ili postrojenje sukladno uvjetima danim u posebnom propisu,
- koristi metodologiju propisanu za rad poduzeća za tretman otpada snoseći troškove takovog tretmana.

Selektivno prikupljanje, pakiranje i označavanje otpada uredit će se posebnim propisima.

Članak 25.

Upravljanje komunalni otpadom

Prikupljanje i tretiranje komunalnog otpada obavlja se sukladno posebnom propisu o komunalnim djelatnostima.

Kantonalnim propisom uredit će se osnivanje i rad komunalnih poduzeća i obveze općina u pružanju komunalnih usluga.

Kućanstva su dužna prikupljati svoj proizvedeni otpad i predati ga komunalnim poduzećima za otpad, a opasan otpad predati na određena mjesta za prikupljanje (središta) ili osobi koja je nadležna za pružanje usluga u upravljanju otpadom.

Proizvođači otpada koji nisu kućanstva koristit će usluge komunalnih poduzeća za otpad kojega oni proizvode ukoliko njihov otpad ima ista ili slična svojstva kućnog otpada.

Proizvođači nisu obvezni koristiti usluge komunalnih poduzeća za otpad ukoliko prikupljaju i tretiraju svoj otpad sukladno sa okolišnim propisima i ako predaju svoj otpad ovlaštenom operatoru za upravljanje otpadom.

U slučaju uvođenja sustava selektivnog prikupljanja otpada, kućanstva i drugi vlasnici otpada bit će obvezni selektirati otpad sukladno tom propisu.

Članak 26.

Kantonalnim propisom uredit će se obavljanje poslova javnih usluga, posebice službe za selektivni tretman otpada.

Poslovi javnih usluga obuhvaćaju:

- prikupljanje otpada iz kućanstava i drugih prostorija koje proizvode komunalni otpad;
- tretman komunalnog otpada uključujući upravljanje povratom tvoriva i/ili odlaganja,
- mjesta za selektivna prikupljanja otpada.

Posebnim propisom uredit će se uvjeti plaćanja javnih usluga.

Članak 27.

Usluge iz članka 26.ovoga zakona obavlja operator za upravljanje otpadom koji dobije posao putem tendera.

Tender se može dati za sve djelatnosti upravljanja otpadom ili samo za jednu ili više djelatnosti upravljanja otpadom.

Članak 28.

Kantonalnim propisom iz članka 25. ovoga zakona uredit će se:

- zemljopisno područje koje pokriva poduzeće;
- temeljne zahtjeve za osiguranje rada poduzeća, uključujući metode prikupljanja (primjerice, selektivno prikupljanje otpada), učestalost, prava i obveze kućanstava i poduzeća čiji je otpad sličan otpadu iz kućanstva;

- određivanje načina korištenja usluga komunalnih poduzeća za otpad za proizvođače i vlasnike otpada, a koji nisu kućanstva;
- vrste kaznenih odredaba i stimulacijskih mjera;
- tehnički i drugi zahtjevi koji se odnose na rad komunalnih poduzeća za otpad uključujući prikupljanje, tretman i odlaganje;
- uvođenje sustava selektivnog prikupljanja otpada, zajedno s određivanjem mjesta za selektivno prikupljanje otpada;
- određivanje lokacije za odlagališta i lokacije za druge vrste tretmana otpada;
- procjena visine naknade koja osigurava pouzdan, kontinuiran i prihvatljiv rad komunalnih poduzeća za otpad i odgovarajuće uvjete plaćanja,
- uvjeti za nalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada.

Članak 29.

Tretman otpada

Operator postrojenja za tretman otpada smatrat će se i proizvođačem otpada ukoliko prizvodi otpad tijekom tretmana.

Operator će voditi ubilježbu podataka o otpadu koji je preuzeo na tretman i koji nastaje tijekom tretmana i obavijestit će nadležni organ sukladno posebnom propisu najmanje jednom godišnje.

Izvješće će sadržavati najmanje:

- vrstu i sastav otpada sukladno listi otpada i njezinom sadržaju;
- količinu otpada,
- porijeklo ili izvor otpada.

Provedbenim propisom može se zahtijevati odobrenje ili tehnička osposobljenost za korištenje i prodaju određenih tehnologija za tretman otpada, opreme i materijala.

Članak 30.

Prikupljanje otpada

Proizvođač ili vlasnik otpada prikupljat će otpad selektivno sukladno potrebi budućega tretmana.

Prikupljanje otpada unutar lokacije proizvođača ili vlasnika na način koji isključuje rizik po okoliš vremenski je ograničeno i ne zahtjeva posebno dopuštenje.

Operator za prikupljanje otpada skuplja otpad od proizvođača i vlasnika i transportira ga do mjesta za prikupljanje otpada, transfer-postaje ili mjesta za ponovnu uprabu i recikliranje, tretman ili konačno odlaganje.

Operator za prikupljanje otpada može preuzeti otpad od vlasnika na mjestima za prikupljanje.

Članak 31.

Korištenje otpada

Otpad se može koristiti i povratom materijala i energije.

Otpad će se koristiti na način da proizvodi koji nastaju korištenjem otpada neće uzročiti veće okolinsko opterećenje nego proizvodi iz temeljnog tvorivnog materijala.

Članak 32.

Transport otpada

Otpad će se transportirati na način koji isključuje zagađenje okoliša.

U slučaju zagađenja nastalog tijekom transporta, prijevoznik će biti odgovoran za čišćenje i dovođenje u prvotno stanje zagađenog područja.

U slučaju transporta koji nije kombiniran s djelatnostima tretmana otpada prijevoznik će, sukladno stavku 1. ovoga članka biti odgovoran samo za ispravnu dostavu otpada na odredište koje je odredio pošiljatelj, a koje je odobreno kao lokacija za upravljanje otpadom.

Ako se otpad ne može dostaviti na odredište prijevoznik će vratiti otpad pošiljatelju.

Transport opasnog otpada bit će praćen odgovarajućom dokumentacijom utvrđenom posebnim propisima.

Opasni otpad tijekom transporta mora biti označen i pakiran sukladno posebnom propisu. Prijevoz opasnog otpada mora biti usklađen s općim zahtjevima za prijevoz opasnih roba.

Članak 33.

Odlaganje otpada

Načini odlaganja mogu biti:

- odlaganje na lokaciji odlagališta;
- termalna obrada;
- druge kemijske, biološke ili fizičke obrade.

Dopuštenje za nova sanitarna odlagališta može se izdati samo za deponovanje na regionalnoj razini.

Članak 34.

Odlagalište

Sukladno članku 13. stavak 3. ovoga zakona u dopuštenju će se utvrditi:

- klasa odlagališta (odlagalište za opasan; odlagalište za bezopasan; odlagalište za inertan otpad);
- spisak definiranih vrsta i ukupna količina otpada koja je dopuštena za odlaganje na odlagalištu;
- zahtjeve za pripremu odlagališta, djelatnosti odlaganja, monitoring i nadzor, uključujući plan za nepredviđene situacije, kao i privremene zahtjeve za zatvaranje odlagališta i postupci nakon zatvaranja;
- zahtjeve za postupke prijama otpada,
- obvezu podnositelja zahtjeva da izvijesti, bar jednom godišnje, nadležni organ o vrstama i količinama odloženog otpada i o rezultatima programa monitoringa.

Nadležni inspekcijski organi izvršit će inspekcijski pregled lokacije u pogledu ispunjenja uvjeta iz dopuštenja, prije početka odlaganja.

Članak 35.

Spaljivanje

Sukladno članku 13. stavak 1. ovoga zakona zahtjev za spaljivanjem otpada treba sadržavati slijedeća jamstva:

- postrojenje je projektirano, opremljeno i funkcionira sukladno zahtjevima kategorije otpada koji se spaljuje;
- omogućenost u što većoj mjeri iskorištenje topline koja se proizvede u procesu spaljivanja;
- svedenje na minimum u količinskom smislu i u smislu štetnosti i omogućavanja reciklaža gdje je to moguće,
- odlaganje ostataka otpada čija se proizvodnja ne može spriječiti, reducirati ili reciklirati, obavlja se sukladno odredbama ovoga zakona.

Sukladno članku 13. stav 3. ovoga zakona izdano dopuštenje treba sadržavati:

- listu kategorije otpada koji se mogu tretirati ;
- podatke o ukupnom kapacitetu postrojenja za spaljivanje otpada,
- specificirane postupke uzročavanja i mjerenja radi ispunjenja obveza periodičnih mjerenja za svakog zagađivača zraka ili vode.

Dopuštenje koje izdaje nadležni organ za postrojenja za spaljivanje opasnog otpada osim podataka iz stava 2. ovoga članka sadrži:

- količine različitih kategorija opasnog otpada koji se može tretirati,
- specifikaciju minimalnog i maksimalnog protjecanja masa ovih opasnih otpada, njihove najniže i najviše kalorijske vrijednosti i njihov maksimalan sadržaj zagađujućih tvari (PCB, PCP, klora, flaura, sumpora, teških kovina).

Članak 36.

Opći zahtjevi za opasni otpad

Otpad koji se ne nalazi na listi otpada u posebnom propisu ili provedbenom propisu kao opasan ili čiji je sadržaj nepoznat, smatrat će se opasnim dok se ne ustanovi da li je opasan ili bezopasan.

Za smjesu opasnih otpada s drugim otpadom ili materijalima nadležni organ izdat će posebno dopuštenje.

U skladu stavku 2. ovoga članka dopuštenje će se izdati ako:

- se korištenje ili odlaganje otpada može učinkovitije poduzeti kao tretman smjese, nego kao tretman njezinih pojedinih sastavnica;
- rizik po okoliš i zdravlje zbog smjese nije uvećan;
- smjesa ne znači rizik za vodu, zrak, tlo, biljni i životinjski svijet;
- smjesa ne uzroči štetu okolišu bukom ili mirisom,
- smjesa ne ugrožava krajolike ili mjesta od posebnog interesa.

Opasni otpad proizveden u domaćinstvima, institucijama ili službama prikuplja se odvojeno, na način koji onemogućuje zagađivanje i štetu po okoliš.

Predaja otpada operatoru ovlaštenom za prikupljanje opasnog otpada vrši se sukladno sa posebnim propisom.

Članak 37.

Katastar zagađivača

Svako odlagalište mora biti registrirano u katastru nekretnina i katastru zagađivača (u daljnjem tekstu: katastar).

Postojeća odlagališta ili ona koja su zatvorena kao rezultat revidiranja plana prilagodbe registruju se u katastar na temelju odluke nadležnog organa za zaštitu okoliša.

Vlasnik odlagališta je dužan po njegovom zatvaranju izraditi procjenu utjecaja na okoliš i dostaviti je nadležnom organu.

Ukoliko vlasnik odlagališta izrađujući procjenu utjecaja na okoliš ustvrdi značajno kontaminaciju otpadom obavijestit će o tomu nadležni organ.

Nadležni organ obavještava katastar o kontaminaciji, prirodi i obimu kontaminacije.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni organ naložit će vlasniku odlagališta poduzimanje mjera za sprječavanje potencijalne opasnosti po zdravlje ili štete i zagađivanja okoliša.

VI PREKOGRANIČNI PROMET OTPADA

Članak 38.

Opći zahtjevi prekograničnog kretanja otpada

Prekogranični promet otpada vrši se pod uvjetom da:

- država BiH-Federacija BiH- izvoznica nema tehničke mogućnosti i neophodna postrojenja, kapacitete ili odgovarajuće lokacije za odlaganje otpada, radi odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv i učinkovit način ili se otpad koristi kao tvorivo za industriju recikliranja ili povrata sastavnica u državu, entitet-uvoznicu;
- je izdana suglasnost za prekogranični promet otpada;
- otpadi se pakiraju, etiketiraju i prijevoze na način kojim se sprječava zagađenje okoliša sukladno sa najboljoj raspoloživoj praksi,
- postoji odgovarajuća dokumentacija o kretanju od tačke odakle je njegovo kretanje započelo do trenutka odlaganja, sukladno nacionalnim i međunarodnim standardima i odlučnim međunarodnim pravilima i zahtjevima koje se odnose na početak prekograničnog prometa, do tačke odlaganja.

Članak 39.

Prekogranični promet kada je Federacija BiH izvoznica

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH izvoznica, proizvođač ili izvoznik je dužan podnijeti pismeni zahtjev Federalnom ministarstvu o namjeravanom izvozu otpada.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- podatke o izvoru, sastavu i količini otpada i podatke o proizvođaču;
  - u slučaju otpada iz različitih izvora, detaljan popis otpada, i ukoliko se zna, identitet prvobitnih proizvođača;
  - ugovore za prijevoz i osiguranje trećim osobama u slučaju štete;
  - mjere koje se trebaju preduzeti radi osiguranja sigurnog transporta;
  - ime/naziv primatelja otpada, lokacija gdje će se tretirati i odlagati, kao i vrstu i važnost dopuštenja za rad postrojenja,
  - podatke o procesima tretiranja i odlaganja otpada.
  - specifične uvjete za kretanje (obvezu korištenja određenih pograničnih prijelaza, informacije o kretanju za nadležne organe, način i vrijeme transporta, važnost suglasnosti).
- Federalno ministarstvo izdaje suglasnot za izvoz otpada ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- je sklopljen ugovor između uvoznika i operatera koji ističe ekonomski način upravljanja otpadom, a u slučaju izvoza opasnog otpada:
  - je primljeno pisano odobrenje države uvoznice i tranzitnih država;
  - je ostavljena odgovarajuća polica osiguranja il jamstvo banke u iznosu koji je potreban da pokrije troškove obrađivanja otpda bez opasnosti za okoliš.

U slučaju izvoza opasnog otpada ugovor iz stavka 3. odjeljak 1. ovoga članka mora uključivati obvezu:

- prijama otpada natrag ukoliko pošiljka nije realizirana kako je planirano ili ukoliko je došlo do kršenja odredaba sklopljenog ugovora,
- primatelja za osiguranje, što je moguće prije i ne kasnije od 180 dana nakon prijama otpada, potvrdu za Federalno ministarstvo da je odlaganje otpada izvršeno na ekološki prihvatljiv način.

Članak 40.

Prekogranični promet otpada kada je Federacije BiH uvoznica

Zabranjuje uvoz otpada radi odlaganja u Federaciji BiH.

Otpad se može uvoziti u Federaciju BiH samo radi djelatnosti povrata materijala ili energije.

U slučaju prekograničnog prometa otpada, kada je Federacija BiH uvoznica, primjenjuju se odredbe članka 39. ovoga zakona.

Federalno ministarstvo dužno je, u slučaju opasnog otpada nakon prijama suglasnosti države izvoznice i tranzitne države, u roku od 60 dana izdati suglasnost za uvoz, odbiti davanje suglasnosti za uvoz ili zahtijevati dodatne informacije.

Članak 41.

Prekogranični promet otpada kada je Federacija BiH tranzitna država

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH tranzitna država, primjenjuju se odredbe članka 39. ovoga zakona.

Federalno ministarstvo dužno je, u slučaju opasnog otpada nakon prijama suglasnosti države izvoznice i države uvoznice, u roku od 60 dana izdati suglasnost za tranzit, odbiti davanje suglasnosti za tranzit ili zahtijevati dodatne informacije.

Članak 42.

Opće odredbe za opasan otpad u prekograničnom kretanju

U slučaju redovnog otpremanja otpada, otpadi s istim fizičkim i kemijskim svojstvima, istom odlagatelju, putem iste carinske službe na izlazu iz države i na ulazu u državu koja uvozi, i u slučaju tranzita, putem iste carinske službe na ulasku ili izlasku iz tranzitne države ili država, umjesto pojedinačnih suglasnosti može se dati opća suglasnost.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka daje Federalno ministarstvo za razdoblje od najviše 12 mjeseci.

Nakon isteka razdoblja iz stavka 2. ovoga članka opšća suglasnost može biti revidirana ili produljena za isto razdoblje u slučaju kada nije došlo do promjene uvjeta.

Članak 43.

Primalatelj otpada u prekograničnom prometu dužan je obavijestiti Federalno ministarstvo o kretanju nakon dostave ili primitka otpada.

Odlagatelj je dužan obavijestiti i izvoznika i nadležne organe države izvoznice o prijemu pošiljke u odgovarajućem roku i o završetku djelatnosti upravljanja otpadom.

Članak 44.

Prekogranični se promet otpada mora osigurati financijskim ili drugim jamstvima na zahtjev države uvoznice ili države u tranzitu.

Posebnim propisom utvrdit će se vrste financijskih jamstava kojima se može osigurati prekogranični promet otpada.

Članak 45.

Kada prekogranično kretanje otpada za koje postoji suglasnost ne može obavljati, sukladno odredbama ugovora, država izvoznica osigurava povrat otpada u državu izvoznicu, od izvoznika, ukoliko se ne može iznaći drugo rješenje za odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način u roku od 90 dana od dana dolaska otpada na odredište.

Članak 46.

Prekogranični promet smatrat će se nezakonitim ukoliko:

- sve države sudionice nisu obaviještene;
- ne postoji odobrenje svih država;
- je suglasnost krivotvorena ili pribavljena prijevarom;
- u materijalnom smislu nije sukladno dokumentima;
- rezultira namjernim odlaganjem otpada (odbacivanjem) kojim se krše odredbe ovoga zakona i opći principi međunarodnog zakonodavstva o zaštiti okoliša.

Članak 47.

U slučaju prometa opasnog otpada radi odlaganja između entiteta BiH potrebna je obavijest nadležnoga ministarstva entiteta iz kojega se izvozi otpad ministarstvu entiteta u koji se uvozi otpad.

Obavijest sadrži:

- podatke o izvorima, sastavu i količini opasnog otpada;
- ugovoren putni pravac i ugovoreno osiguranje za treće strane u slučaju štete;
- mjere za osiguranje sigurnog transporta,
- ime/naziv primatelja otpada, lokacija na kojoj će se tretirati i način na koji će se odlagati otpad.

Iznimno, Federalno ministarstvo može zabraniti promet opasnog otpada radi odlaganja i/ili tretiranja ili promet iz drugog entiteta koji je već najavljen.

Članak 48.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja za upravljanje otpadom dužni su sprovesti program nadzora, monitoringa i voditi ubilježbu.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja dužni su jednom godišnje sačiniti izvješće o ispunjenju uvjeta iz dopuštenja i drugim podacima utvrđenim provedbenim propisom.

Sukladno stavku 1. ovoga članka proizvođači otpada i operatori dužni su obavijestiti nadležni organ o otkrivenim negativnim utjecajima na okoliš odmah, a najkasnije 12 sati nakon pojave negativnog utjecaja.

Članak 49.

Nadzor nad djelatnostima upravljanja otpadom i ispunjenjem uvjeta iz dopuštenja sukladno odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju inspektori zaštite okoliša, na federalnoj razini - federalni inspektor i na kantonalnoj razini - kantonalni inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor).

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje obavlja nadzor nad radom kantonalnih operatora za upravljanje otpadom i proizvođačima opasnog otpada sukladno posebnim propisima.

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka obavještava proizvođača i operatora prije obavljanja inspekcijuskog nadzora.

U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje ljudi i okoliš, inspektor će obaviti nadzor bez prethodne obavijesti.

Članak 50.

Operator je dužan inspektoru omogućiti obavljanje nadzora.

Inspektor iz članka 49. stavak 1. ovoga zakona ima pravo:

- ući na lokaciju, u postrojenja i poslovne prostorije;
- zahtijevati od svih pravnih ili fizičkih osoba stavljanje na raspolaganje svih potrebnih podataka, dokumentacije i informacija;
- obustaviti prijevoz otpada;
- otvoriti kontejnere s otpadom;
- uzeti uzorke iz otpada;
- vizualno evidentirati činjeničnu situaciju (video, snimke, itd);
- zahtijevati poduzimanje svih neophodnih mjera radi usklađivanja djelatnosti s uvjetima iz dopuštenja i posebnih propisa,
- obustaviti djelatnosti ako su u opasnosti okoliš i ljudsko zdravlje.

U obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka inspektor neće nanijeti štetu i neopravdane troškove operatoru.

U slučaju uzimanja uzoraka, inspektor je dužan uzorak iz otpada čuvati u neizmijenjenom obliku u svrhu budućeg dokazivanja.

U slučaju iz stavka 4 ovoga članka uzimaju se tri uzorka, jedan se čuva na lokaciji, jedan kao pričuva, a jedan se koristi za testiranje ili kao dokaz.

O provedenom inspekcijskom pregledu sačinjit će se zapisnik.

Zapisnik potpisuje inspektor, predstavnik ili radnik operatora.

Jedan primjerak zapisnika predaje se operatoru.

Članak 51.

Nakon provedenog inspekcijskog pregleda inspektor Rješenjem može:

- odrediti posebne uvjete za budući rad;
- propisati posebne mjere koje se trebaju poduzeti i odrediti rok za njihovo poduzimanje;
- narediti obustavu rada dok se uvjeti ili zahtjevi ne ispune;
- izreći novčanu kaznu ili druge mjere zbog kršenja uvjeta propisanih dopuštenjem,
- narediti zatvaranje postrojenja ako se djelatnosti ne mogu provoditi bez štete po prirodu i ljudsko zdravlje;
- narediti otklanjanje uzroka štete i povrat okoliša u prvotno stanje.

Ako u obavljanju inspektionog nadzora inspektor utvrdi da će budući rad ili proizvodnja uzročiti neposrednu opasnost priziv na Rješenje inspektora ne odlaže provedbe Rješenja

VIII - KAZNENE ODREDBE

Članak 52.

Tko prikuplja, tretira, pohranjuje, prijevozi i odlaže otpad bez dopuštenja i time uzroči opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili tla, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini kazneno djelo i kaznit će se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Tko odlaže eksploziv, zapaljivi, toksičan ili zarazan otpad bez odobrenja i time uzroči opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili tla, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini kazneno djelo i kaznit će se zatvorom od jedne do pet godina.

Ako je djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjeno iz nemara, počinitelj se kažnjava novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Članak 53.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba ako:

- ne pribavi dopuštenje za djelatnosti upravljanja otpadom (članak 12.) ili ne poštuje uvjete

propisane u dopuštenju

- ne uskladišti otpad na okolišno prihvatljiv način prije njegovoga odlaganja ili ponovnog korištenja (članak 24.);
- redovito ne obavještava nadležni organ o otpadu uzetom na tretman (članak 29);
- koristi otpad oprečno odredbi članka 31.;
- odlaže otpad oprečno odredbi članka 33.;
- obavlja prekogranični promet otpada oprečno članku 39.stavak 3.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

IX - NAKNADA ŠTETE

Članak 54.

Federacija BiH odgovorna je za poduzimanje žurnih mjera ili djelatnosti čišćenja ukoliko se ne može ustanoviti odgovornost počinitelja, a interesi zaštite ljudskog zdravlja, biljnog i životinjskog svijeta zahtijevaju neoposrednu i brzu djelatnost.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne isključuje poduzimanje odgovarajuće sanacijske mjere i povrat troškova.

Radi sprječavanja veće štete i ograničenja daljnjih štetnih učinaka na okoliš, federalni ministar i kantonalni ministar mogu poduzeti sve mjere s ciljem sprječavanja i ograničavanja dalje štete ili narušavanja na teret počinitelja štete.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Postojeća postrojenja i djelatnosti

Postojeći uređaji i postrojenja koji već imaju dopuštenje ili su već u funkciji u trenutku stupanja na snagu ovoga zakona, ne mogu nastaviti rad ukoliko u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona ne ispune sljedeće zahtjeve:

- u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona, vlasnik lokacije ili postrojenja pripremit će i podnijeti nadležnim organima, radi odobrenja, Plan prilagodbe koji se sastoji iz korekcijskih mjera za koje vlasnik postrojenja smatra da su potrebne,
- nakon podnošenja Plana prilagodbe, nadležni će organ donijeti odluku mogu li se djelatnosti nastaviti,
- na temelju odobrenog Plana prilagodbe nadležni će organ dopustiti rad i odrediti prijelazno razdoblje za završetak realizacije Plana koji neće biti dulji od tri godine od dana odobrenja.

U slučaju ne odobravanja Plana prilagodbe nadležni će organ donijeti odluku o zatvaranju i djelatnostima nakon zatvaranja postrojenja ili lokacije.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako postrojenje nije odlagalište ili konačno odlagalište zatvaranje će se izvršiti u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako se radi o odlagalištu, zatvaranje će se obaviti u roku od četiri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

U odluci iz stavka 2. ovoga članka nadležni će organ propisati uvjete budućih djelatnosti ili mjere za saniranje štete nanosene okolišu, nadgledanje i naknadne aktivnosti.

Provedbenim propisom uredit će se sadržaj Plana prilagodbe i djelatnosti koje će poduzeti nadležni organ.

Članak 56.

Sve pravne osobe će uskladiti svoje djelatnosti s odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Odredbe ovoga zakona primjenjivat će se na sve započete postupke za odobravanje obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom u slučajevima za koje još nije donesena prvostupanjnska odluka.

Članak 57.

Odredbe Zakona o zaštiti okoliša, koje se tiču nadležnosti drugih organa, primjenjivat će se u mjeri u kojoj nisu u oprečnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 58.

Propis iz članka 8. stavak 1. donijet će Parlament Federacije BiH u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona.

Propise iz čl. 14., 24., 44. stavak 2. i 48. stavak 2. donijet će Vlada FBiH u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propis iz članka 17. donijet će federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propise iz čl. 1. odjeljak 1., 13. st. 4., 22. stav 2., 29. stavak 4., 36. stavak 1., i 55. donijet će federalni ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi koji se tiču:

- djelatnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za klinički otpad,
- djelatnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za ljudske lijekove,
- zahtjeva javnog zdravstva za različite djelatnosti i operacije upravljanja otpadom
- provedbe članka 17 ,

donijet će federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravlja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi koji se tiču:

- posebnih zahtjeva za biorazgradljive poljoprivredne otpade,
- uvjeta i zahtjeva za korištenje kanalizacionog mulja u poljoprivredi,
- uvjeta i zahtjeva za životinjski otpad (članak 1. stavak 2.)
- uvjeta i zahtjeva za ostatke i otpade nastale proizvodnjom i korištenjem kemikalija u poljoprivredi

donijet će federalni ministar u suradnji sa federalnim ministrom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi iz članka 9. donijet će zakonodavno tijelo kantona u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 59.

Odredbe posebnih zakona koji uređuju pitanja upravljanja otpadom prestaju da važe stupanjem na snagu ovoga zakona.

Članak 60.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH"

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, v. r.